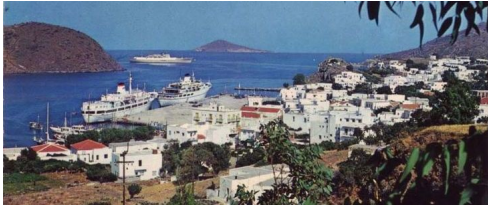

Ένα παλιό *carte postale*, πιθανόν από τις αρχές της δεκαετίας του '70, που απεικονίζει δυο ποστάλια δεμένα στη Σκάλα της Πάτμου, και ένα ακόμα, στα χρώματα της «Ηπειρωτικής» αρόδου, καθώς και οι αφηγήσεις του Jacques Lacarriere στο «Ελληνικό καλοκαίρι», έδωσαν τις αφορμές για το παρόν σημείωμα.

Επισκέφτηκα για πρώτη φορά το νησί τον Ιούλιο του '84. Ήταν η ενδιαφέρουσα εποχή του «Κάμιρος» και του «Ιαλισσός» της Δ.Α.Ν.Ε. Έχοντας δανειστεί τα ονόματά τους από τις ομώνυμες αρχαίες πόλεις της Ρόδου, εξυπηρετούσαν τα δρομολόγια της Δωδεκανήσου.

Στην μάλλον μόνιμα νοσταλγική ματιά μου στο παρελθόν, εκείνα τα βαπόρια είχαν κάτι που δεν έχουν τα σημερινά, ενώ στο ίδιο μοτίβο κινούμενος, δεν βρίσκω τίποτα γοητευτικό στα σημερινά (η φωτό του Ιαλισσός, κάτω, από το Shipfriends.gr).

Όπως και να έχει, πρώτη φορά μπήκα στο λιμάνι της Σκάλας μεταμεσονύκτιο του Ιουλίου, με βαρβάτο βοριά. Το βάπορι έχει δέσει, οι άμαχοι της παρέας είχαν ήδη πατήσει το Πατινώτικο έδαφος, και έχω βάλει εμπρός ένα κουκλί, γαλάζιο SJ 410 φορτωμένο με τη σανίδα και το πανί της, έτοιμος να αποβιβαστώ, όταν ακούστηκε ένας εκκωφαντικός κρότος και ταυτόχρονα στο οπτικό μου πεδίο ίσα που είδα, τον κόντρα κάβο να θρυμματίζεται και το σκάφος να γυρνάει γοργά προς το ντόκο, από την πίεση του ανέμου.

Αντιδρώντας άμεσα ο κάπτεν και το πλήρωμα λύνουν τον άλλο κάβο, κλείνουν την μπουκαπόρτα και αποφεύγοντας τα δυσάρεστα αναχωρούν. Ενώ η πρώτη σκέψη ήταν να πιάσουν Λέρο, βγήκαν από το λιμάνι, επέστρεψαν, ξανάδεσαν, ώστε να αποβιβάσουν και τους υπόλοιπους.

Αυτή ήταν η πρώτη επαφή με το νησί. Μεταμεσονύκτια και περιπετειώδης.

Έκτοτε, είχα τη χαρά, να το επισκεφτώ αρκετές φορές, με διάφορα σχήματα, οχήματα και διαθέσεις. Απρίλη με το Πασχαλάκι, γλυκό Σεπτέμβρη, λαμπρό Ιούνιο, ακόμα και πάνω στην τρέλα του Δεκαπενταύγουστου, έστω και για λίγο, περαστικός. Ήταν η τελευταία, προς το παρόν ελπίζω, φορά το 2008, πάνω στο Ocean Countess, πρώην και λαμπρότερο Olympic Countess.

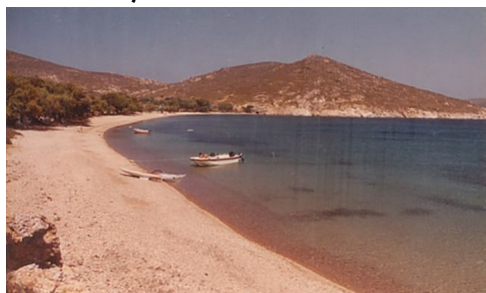
Πριν περάσω σε μια σειρά από εικόνες της δικής μου ανακάλυψης του νησιού, ανατρέχω στις σημειώσεις του Jacques Lacarriere, όπου αναφέρεται στις διανυκτερεύσεις των τουριστών πάνω στα ποστάλια που έδεναν στην Σκάλα, το μακρινό 1960.

*«Τις νύχτες, όταν έχει μπουνάτσα, όταν η θάλασσα είναι γυαλί, ακούω από το μπαλκόνι μου τα φλον – φλον του χορού τους, τα τανγκό και τα τσα – τσα – τσα, γέλια χειροκροτήματα. Κάποιος *annimateur* θα πρέπει να είναι στο πλοίο. Στην αρχή, αυτές οι μουσικές με νευρίαζαν. Να 'ρθεις στην Πάτμο για να χορέψεις τσα-τσα-τσα! Όπου νάναι, αυτοί οι χαριτωμένοι *animateurs* θα διοργανώνουν χορευτικές βραδιές στον Γολγοθά, κυνήγια θησαυρών στη Βηθλεέμ, το παιχνίδι των χιλίων φράγκων στον ναό του Σολομώντος».*

Αν και γίνεται σαφής ο θρησκευτικός προσανατολισμός, να μην λησμονούμε ότι έχουμε να κάνουμε με το νησί της Αποκάλυψης, οι απόψεις του J.L. ακούγονται μελαγχολικά σήμερα, προφητικά.

Ιούλιος 1984. Λιβάδι του Γερανού. Απολύτως παρθένο. Έφτανες σχετικά εύκολα, ακόμα και με καιρό, με μικρή βαρκούλα ή ποδαράτο, ακόμα και με σανίδα αν βόλευε ο άνεμος, αν ήσουν ικανός σέρφερ. Ένας σπίτι υπήρχε εκεί, χωρίς ηλεκτρικό, με όλη τη μεγαλοπρέπεια του λιτού. Ανήκε στον Αμερικάνο φωτογράφο Robert McCabe, τακτικό επισκέπτη της

Ελλάδας από το 1954.

Δεκαέξι χρόνια αργότερα (κάτω), έχει ανοίξει δρόμος, τα αυτοκίνητα κατεβαίνουν ως την παραλία, οι ταξιδιώτες μπορούν να ξεδιψάσουν, να ξεπεινάσουν στο παρακείμενο ταβερνάκι. Η εικόνα έχει αλλάξει. Στο ερώτημα αν είναι πρόοδος, ανάπτυξη ή κάτι άλλο, ο καθένας δίνει την δική του απάντηση.

Μάιος '86. Ψιλή άμμος. Με 4μετρο R.I.B. δεν πιάνεις εκεί, όταν μαινονται οι βοριάδες και τα μελτέμια. Αντίθετα, στην ηρεμία του Μαΐου όλα είναι εύκολα, αν ξεπεράσεις την χαμηλή θερμοκρασία του νερού.

Τρεις μήνες αργότερα (κάτω), όταν τα μελτέμια σάρωναν το αρχιπέλαγος δροσίζοντας τα νησιά, το ειδικευμένο δίτροχο ήταν μια διαφορετική λύση. Ο ιδιοκτήτης του, ταιριαστού με το περιβάλλον, ταβερνεϊού την άκρη της παραλίας, που δεν είχε ηλεκτρικό, ανακοίνωσε ότι ήταν η πρώτη φορά που δίτροχο προσπέλασε τα τελειώματα από το δυσπρόσιτο τότε μονοπάτι που ερχόταν από του Γροίκου. Δεν ένιωσα την ανάγκη να τον αμφισβητήσω. Τα εύσημα στην Montesa.

Σεπτέμβρης 2000. Δέκα μίλια ανατολικά από το νησί, ανατέλλει παράδεισος ονόματι Τηγανάκια. Τα αβαθή τρκουάζ νερά τους, είναι ένα μεγάλο κομμάτι από το ευρύτερο πάζλ που στοιχειοθετεί την ευτυχία. Από αυτό το παζλ, εξαιρείται ο Αύγουστος των τελευταίων 10 - 15 ετών, όταν το πλήθος και το μέγεθος των σκαφών που διανυκτερεύουν εκεί, αλλοιώνουν ολότελα τα χαρακτηριστικά του παραδείσου.

